

4 El meu informant de Sollana usava molts castellanismes (mal païts en part, pron. *malebón* per *malecón*), i també em parlà del *travesio de la Séquia Dreta* (1962): seria castellanisme, que usava com a equivalent de *malecon*. — 5 *Bertél* segons l'*ALGc.*, «pe-son du fuseau» (III, 888) a tot l'Alt Arieja, fins a Auzat, i ribera del Comenge fins a Martres-Tol., amb alguna variant, en part de mera fonètica local (*bertén*, Aulús; -*éo* f., Tramesaigues). — 6 Al qual sembla correspondre el nom del gran mas i caverna de *Bocavertella* damunt Rocabruna, en l'Alta Garrotxa, quasi en la carena amb el Vallespir (1927). — 7 A aquest altre tipus, aragonès, correspon també alguna forma gascona: *bertüç* 'bertrol per pescar' («seine, truble», *ALGc.* IV, 1314) a Luixon. El fenomení *bartayéra* 'golfos' («pentre») a tot el gc. central i occidental i algun punt de Comenge i Coseرانs, -*quét* a Carbonne; mentre que té el sentit de «trou de mortaise» o «système de fermeture» en un punt central del Gers, i un del N. de les Landes (*ALGc.* IV, 1291). — 8 Com llatinisme cru, crec que la primera data literària deu ser l'*Odissea* de Carles Riba (c. 1920); en tot cas: «Escilla, eixint de sa cova entrà / dins la mar arborada / ... / restà illuminada al caire del vòrtex Caribidis», AgBartra (*Evang. del vent*, p. 55). Cridem aquí l'atenció sobre el fet tan poc conegut que el ll. *VORTEX* no sols deixà en romànic les formes cultes *vòrtex*, it. *vortice* etc., sinó també un supervivent hereditari, en oc. *vorz* «tourbillon d'eau», document en un text dels Cevennes, a. 1150, relatiu al riu Dorbie (Aveyron): «daus Dorbie, entró al vorz» (CBrunel, *Plus Anc. Chartes Prov.* I, 60,5, p. 495); avui encara en un parlar quasi-provençal: «vorzio: relais de rivière en Dauphiné» (TdF). — 9 Cf. ll. *macescere* «maigrir, s'appauvrir, se flétrir». — 10 Ja en Llull: «lo rey havia guerres, treballs e adversities», *Li. de Sta. Maria*, 163. — 11 En les obres del qual són tan freqüents *divres* i els seus derivats *diversitat* i *diversificar* que bastarà remetre a la compilació del P. M. Colom.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
vessat, vessador, vessadures, vessament, vessant adj., vessant m. i f., aiguavessant, aiguavés, vessana, versana, vessanada, vessanaire, vessaner, vessunyar, vessuny, versit, versit, versió, vers m., ves m., vessest, verset, versicle, versícula, versiculari, versicular, versiculador, versificar, versificació, versificador, versificaire, versifar, versar 'improvisar versos', versaire, versista, versar, versut, versúcia, versat, versació, versàtil, versatilitat, verso, versal, versaleta, vés 'costura', vers prep., ves, prep., vers que, envers, envés, envert, envers de, devers, devés, devessar, devessall, davassall, davassell, devassall, devasseig, devassell, devasseri, devesseri, devassellada, devessellar-se, envers adj., a envers, envés adj., en vessar, enversar, enversament, enversetat, enversari, esversat, esversit?, malversar, malversació, malversament, malversador, revés, reversar, revers adj., revés adj., reversia, revessia, revesseria, reversar

'llevar el tallant a les armes', revessar, reversament d'armes, revessat, a revers, a la revessa, anar de revés, a l'inrevés, a l'enrevés, revés subst., revessa, revesserjar, reversejar, revessejat, revessregar, reversegar, revessega, sa reversega, revessera, revessada, revessaire, reversari, de revers-pèl, revés-ull, revessari, paraules revessàries, +revertgs, enrevessat, entrevessament, enrevessadament, arevessat, traversar, travessar, transversar, transversal, transvers, través, dar a través, donar a través, travers, al través, donar al través, dar al través, anar a través, anar de través, mirar de través, un través 'una mica', jugar a caps i travessos, entravessat, entraversar, entravessar, la Roca Entravessada, atravessat, atraversar, travessa, La Travessa, travesseta, travessal, traversal, travesser, travessera, travessia, travessany, Travessani, travessanya, travessura, traversura, +travessúria, travessada, travessadís, travessador, travessament, travessant, travessejar, travessós, entravers, entrevers, vertell, vèrtig, vertigen, vertigo, vertigol, vertigi, vertige, vertiginós, vertiginosament, vertiginositat, vertigós, vertent, +alvertent, dim. alvertenquet, vèrtex, vèrtic, vert(r)is, vèrtice, vertical, verticalitat, verticil, verticillo, verticillastre, verticillat, vòrtex, vorticella, vorticós, vèrtebra, vertebrat, invertebrat, vertebral, vèrtola, vertolata, vertolasses, envertolat, verteroles, vèrtol, advertir, advertisement, advertència, inadvertisit, inadvertisament, inadvertisència, advers, adversament, adversari, aversari, anversari, aversari, aversari, aversitat, adversari, adversatiu, adversió, aversió, avertir, controvèrsia, contravèrsia, controvertit, controvertir, controvertible, controversista, incontrovertible, convertir, convertible, inconvertible, convertibilitat, inconvertibilitat, convertidor, convertiment, convertent, convers, convés, conversió, conversació 'conversió', conversiu, conversar, conversació, conversa, donar conversa a algú, dirigir a algú la conversa, converses, conversada, conversadissa, conversant, conversatiu, conversera, conversador, conversejar, divertir, diversió, divertiment, -tint, -tit, divertible, divers, diversament, diversa, diversitat, diversiu, diversor, diversori, diversificar, diversificació, diversar, diversifoliat, diversiforme, divorci, divorç, divorciar, eversió, esvertit, esvertida, obvers, introversió, introvertit, extrovertit, extroversió, extraversió, extravertit, inversió, invertir, invertit, inversor, invertasa, invers, inversament, intervertir, interversió, pervertir, pervers, perversitat, perversió, pervertidor, pervertible, pervertiment, revertir, reversió, reversible, irreversible, reversibilitat, irreversibilitat, reversiu, reverterit?, revertear?, retroversió, retrovertir, subvertir, subversió, subversiu, subversor, subvertidor, subvertiment, univers, universal, universalitat, universalista, universalisme, universalitzar, universalització, universalment, universitat, universitari, reveixinar, revenxinat, revenxinar-se, enrevenxinar-se, reveixinar-se, reveixinat, arreveixinat, reveixinc, reveixí, reveixinet, reveixó, reveixins, ruvaixinc, ruvaixiner, ruvaixinós, verreixinins, arreveixinador, arreveixinall, Bocavertella [n. 6].

60 Vessei, no existeix, V. devessell (VESSAR) Vesse-